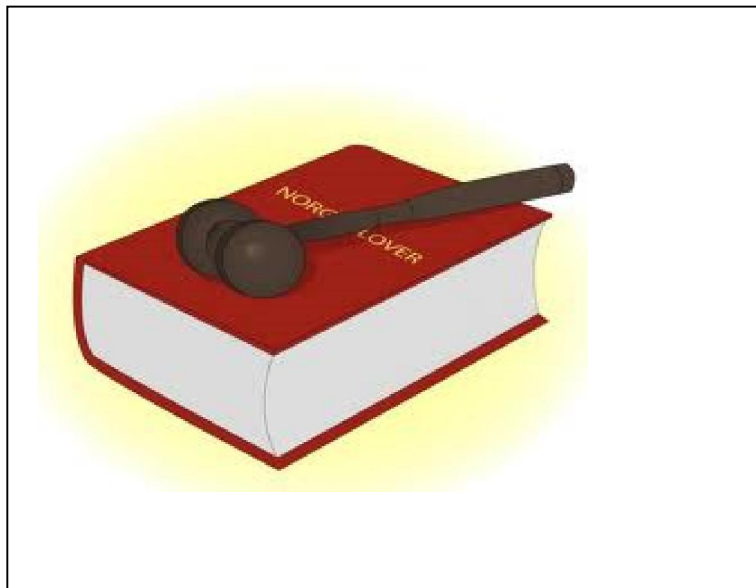

Forvaltningsrevisjon i Holtålen kommune:

Fastsetting av gebyrer for tjenestene oppmålingsforretninger og byggesak

Formålet med prosjektet er å finne svar på om kommunen etterlever bestemmelsene for beregning av gebyrer for tjenestene oppmålingsforretninger og byggesak

INNHold

1	INNLEDNING	3
2	FORMÅL, PROBLEMSTILLING OG METODE	3
2.1	Formål og problemstilling.....	3
2.2	Metode.....	4
3	REVISJONSKRITERIER	4
4	FAKTADEL	7
4.1	Organisering av tjenestene i Holtålen	7
4.2	Gebyrregulativet.....	7
4.3	Regnskaper	7
5	REVISORS VURDERING OG KONKLUSJON	10
6	UTTAELSE FRA RÅDMANNEN	11
7	SAMMENDRAG OG REVISORS ANBEFALING	12
8	VEDLEGG	13
8.1	Kilder og tabeller	13
8.2	Rådmannens uttalelse	13

Ålen, den 29.10.2018

Svein Magne Evavold
Revisjonssjef

Merete Lykken
Revisor

1 INNLEDNING

Forvaltningsrevisjonen er bestilt av kontrollutvalget, og inngår i vedtatt plan for forvaltningsrevisjon 2016 – 2019 som er vedtatt av kommunestyret. Forvaltningsrevisjon er hjemlet i Kommuneloven § 77 nr 4 og nærmere presisert i §§ 6, 7 og 8 i Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner.

Det rettslige utgangspunktet for all forvaltningsvirksomhet er at ingen borger kan pålegges å yte noe til fellesskapet uten at dette er hjemlet i lov. I mange tilfeller vil kommunen være forvalter/eier av varer eller tjenester som borgerne er forpliktet til å benytte seg av. I slike tilfeller kreves lovhjemmel for å kreve betaling fra brukerne. Dette utelukker imidlertid ikke at ytelsen kan bero på en avtale eller gis ved en frivillig disposisjon.

For flere tjenester hvor brukerbetaling er regulert, nyttes selvkost som ramme for brukerbetaling. Det er kun for renovasjon det er regulert i lovteksten at betaling skal skje etter selvkostprinsippet. For andre områder kommunen ønsker full inndekning av selvkost må det vedtas av kommunestyret. Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har utarbeidet retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (Rundskriv H-3/14) som kommunene kan benytte seg av til egne beregninger.

2 FORMÅL, PROBLEMSTILLING OG METODE

2.1 Formål og problemstilling

Formålet med prosjektet er å finne svar på om kommunen etterlever bestemmelsene for fastsetting av gebyrer innenfor tjenestene oppmålingsforretninger og byggesaksbehandling.

Følgende problemstilling er utarbeidet for denne forvaltningsrevisjonen:

Etterlever Holtålen kommune bestemmelsene for fastsetting av gebyrer på tjenestene oppmålingsforretninger og byggesaker?

2.2 Metode

I følge forskrift om revisjon § 7 skal forvaltningsrevisjon gjennomføres og rapporteres i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder på området. Denne rapporten utarbeides med grunnlag i RSK 001 standard for forvaltningsrevisjon fastsatt av Norges kommunerevisorforbunds styre 1. februar 2011 og gjort gjeldende som god kommunal revisjonsskikk.

Etter at prosjektplanen ble endelig godkjent av utvalget startet vi opp med å sende oppstartbrev til rådmannen med varsel om oppstart av prosjektet.

Forvaltningsrevisjonen er i all hovedsak gjennomført med dokumentinnsamling, dokumentanalyse og kommunikasjon med administrasjonen. Regnskapene er hentet fra kommunens regnskapssystem. I tråd med RSK 001 sendes foreløpig rapport rådmannen for uttalelse.

Avgrensning av prosjektet

Prosjektet avgrenses til å vurdere kommunens beregninger av betalingssatsene som ligger til grunn for fakturering av oppmålingsforretninger og byggesaker. Prosjektet omfatter regnskaper for årene 2015 – 2017.

3 REVISJONSKRITERIER

Revisjonskriterier skal danne grunnlag for norm eller en referanse som de innsamlede data vurderes opp mot, og dermed danne grunnlag for om det foreligger avvik eller svakheter på områder som er gjenstand for undersøkelse. Revisjonskriteriene er uttrykk for en norm eller et ideal for hvordan tilstanden bør være på det reviderte området og danner også et naturlig utgangspunkt for revisjonens anbefalinger.

Revisjonskriteriene hentes fra lover, forskrifter, forarbeid, rettspraksis, politiske vedtak, administrative retningslinjer, mål og føringer osv.

Revisjonskriteriene som legges til grunn for dette prosjektet hentes fra:

- Matrikkelloven
- Matrikkelforskriften
- Plan- og bygningsloven
- Byggeforskriften
- Rundskriv H-3/14: Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester fra KMD
- Ny kommunelov – ikke i kraft
- Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder til regnskapsrapporteringen i KOSTRA
- KRS nr 6 Noter og årsberetning pkt 3.1.3.10

Lov om eiendomsregistrering (matrikkelloven)

Matrikkelloven § 32 gir kommunen anledning til å kreve gebyrer for oppmålingsforretning, matrikkelføring, utferding av matrikkelbrev og anna arbeid etter loven her. Det er kommunestyret som må fastsette et regulativ. Gebyr kan i sum ikke være høyere enn nødvendige kostnader som kommunen har med slikt arbeid.

Forskrift om eiendomsregistrering (matrikkelforskriften)

§ 16 gir nærmere bestemmelser for hva kommunen kan få dekket gjennom gebyr og hva som kommunen ikke skal kreve gebyr for.

Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)

Plan- og bygningsloven § 33-1 regulerer hva kommunen kan kreve i gebyrer for behandling av søknad om tillatelser, utferdigelse av kart og attester og for annet arbeid som det etter loven påhviler kommunen å utføre. Gebyrene skal ikke overstige kommunens nødvendige kostnader.

Gebyrene ved byggesaksbehandling kan helt eller delvis dekke kommunens kostnader ved behandling av byggesaker. Prinsippet er at kommunen kan ta betalt inntil selvkost, men det er også anledning til å subsidiere byggesaksbehandlingen ved å ta gebyrer som ligger på et lavere nivå enn selvkost.

Etter § 33 – 1 i plan- og bygningsloven har kommunen hjemmel til å vedta et regulativ for gebyrer som skal dekke kostnadene med kommunens arbeid etter loven. Utgangspunktet er at gebyrene ikke skal overstige kostnadene i den enkelte sak, men det er godtatt og ansett som hensiktsmessig at gebyrene baseres på gjennomsnittsbetraktninger.

Rundskriv H-3/14 Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester

For å kunne oppfylle kravene i lovbestemmelsene og som en hjelp til kommunene i beregninger av hva de kan ta av gebyrer for tjenestene, har Kommunal- og moderniseringsdepartementet utarbeidet «Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester.» I motsetning til lover og forskrifter som pålegger kommunene bestemte plikter, er retningslinjene for beregning av selvkost ikke rettslig bindende overfor kommunene. Retningslinjene kan likevel tjene som et sentralt tolkningsmoment i vurderingen av hvilke kostnader en kommune kan kreve dekket gjennom brukerbetaling fra innbyggerne. Retningslinjene har til hensikt å angi en økonomifaglig standard for beregning av selvkost og praktisering av selvkostprinsippet som er i tråd med reglene i særlovgivningen. Eventuelle avvik fra retningslinjene bør derfor begrunnes.

Retningslinjene stiller opp en modell for produktbeskrivelse. Produktet eller tjenesten vil kunne bestå av et **kjerneprodukt** (det er basisen i tjenesten og det brukeren opplever som det grunnleggende i tjenesten som han er villig til å betale for), videre vil den bestå av **tilleggstjenester** (fra ansatte i andre deler av kommuneorganisasjonen) og av **støttefunksjoner** (angir aktiviteter som er pålagt eller på annen måte vil være nødvendig for kommunen som helhet, men som står i

et forhold til den enkelte tjeneste som gjør at de vanskelig kan avgrenses kalkylemessig).

Kapitalkostnaden i selvkostkalkylen skal fange opp kostnader som oppstår når kapital bindes opp i en realinvestering (bygninger, anlegg mv.) Årlige kapitalkostnader består av to elementer:

- Avskrivningskostnader, dvs. kostnadsfordeling av anskaffelseskost over brukstiden.
- Alternativkostnaden (kalkulatorisk rentekostnad), dvs. den avkastning kommunen alternativt kunne oppnå ved å plassere penger tilsvarende (netto) investeringsbeløpet (etter avskrivninger) i markedet.

Etter H-3/14 settes kalkylerenten til 5-årig swaprente med et tillegg på 0,5 %. Det benyttes gjennomsnittlig nivå for kalkyleåret.

Avslutningsvis beregnes det kapitalkostnader av indirekte tjenester ut fra henførbarhet. Det vil som regel påløpe visse kapitalkostnader knyttet til bruk av kommunale bygninger, utstyr osv. Det prinsipielt riktige er at kapitalkostnader beregnes etter samme prinsipper som for andre driftskostnader for de indirekte tjenestene.

Det vil kunne være ressurskrevende å foreta en konkret beregning av hvor mye de ulike indirekte tjenestene forbruker i form av kapitalkostnader. Som en forenklet beregning av kapitalkostnader for indirekte tjenester (interntjenester), kan det alternativt brukes et sjablonmessig påslag på anslagsvis 5 % av netto indirekte kostnader for selvkosttjenesten.

Ny kommunelov – LOV-2018-06-22-83- ikke i kraft

Kapittel 15. Selvkost, § 15-1. *Beregning av selvkost*

Hvis det er fastsatt i lov eller forskrift at kommunale eller fylkeskommunale gebyrer ikke skal være større enn kostnadene ved å yte tjenesten, skal selvkost beregnes i samsvar med andre til fjerde ledd.

Samlet selvkost for en tjeneste skal tilsvare merkostnaden ved å yte tjenesten.

Samlet selvkost skal fastsettes ut fra følgende prinsipper:

- a) Kostnadene skal beregnes ut fra gjennomførte transaksjoner og anskaffelseskost.
- b) Investeringskostnadene skal beregnes ut fra avskrivningene på investeringene og beregnete rentekostnader.
- c) Investeringskostnadene skal fordeles over den tiden investeringene forventes å være i bruk.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om beregning av selvkost og gjøre unntak fra tredje ledd.

Kommunal- og Moderniseringsdepartementets veileder til regnskaps-rapporteringen i KOSTRA

Departementet utgir årlig en hovedveileder som gir informasjon om og retningslinjer for inndelingen i funksjoner og arter (ressursbruken i kommunene) i regnskaps-rapporteringen i KOSTRA. I Rundskriv H-3/14 henvises det til

veilederen når det gjelder prinsippene for avgrensning av administrativ ledelse og for fordeling av andel stillinger slik det er beskrevet i KOSTRA-veilederen.

KRS (kommunal regnskapsskikk) nr 6 Noter og årsberetning

I punkt 3.1.3. er det beskrevet øvrige noter i henhold til god kommunal regnskapsskikk som normalt vil være aktuelle og vesentlige for en kommune. Her er det nr 10 som gjelder selvkost: Opplyse om resultatene for gebyrfinansierte selvkosttjenester der kommunen fastsetter betalingen etter lov og forskrift, gjerne over flere år. Opplysningene bør omfatte inntekter, kostnader, over-/underskudd og budsjettert (vedtatt) versus faktisk dekningsgrad. Videre opplyses det om saldo på selvkostfond og bruk/avsetning til fondene.

4 FAKTADEL

4.1 Organisering av tjenestene i Holtålen

Kommunen kjøper i helhet tjenesten oppmålingsforretninger av Norconsult AS. Kart og oppmåling er ifølge organisasjonskartet til Holtålen kommune stabsfunksjon underlagt rådmannen.

Kommunen har to ansatte som arbeider med byggesaksbehandling. I tillegg har de andre arbeidsoppgaver i kommunen.

4.2 Gebyrregulativet

Gebyr i den enkelte sak beregnes i henhold til kommunens vedtatte satser for ulike sakstyper og gebyrklasser som fremgår av gebyrregulativet for oppmålingsforretninger og byggesaker. Gebyrregulativet vedtas årlig av kommunestyret. Kommunestyret har ikke gjort eget vedtak om selvkost for tjenestene byggesak og oppmåling. Det er heller ikke tidligere gjennomført beregning av selvkost for tjenestene.

Vi har fått opplyst om at kommunen planlegger å utarbeide selvkostkalkyle for oppmålingsområdet, og at dette vil bli gjennomført fra og med budsjettåret 2019. Det opplyses også at man for området byggesak vil utarbeide selvkostkalkyle i henhold til ny kommunelov i 2020.

4.3 Regnskaper

Regnskapene for oppmålingsforretninger finner vi på ansvar 6105 i kommuneregnskapet og funksjon 303. Regnskap for byggesak ligger på ansvar 6104 Byggesak og funksjon 302. I tillegg er det i 2016 og 2015 inntekter på ansvar 6100 registrert med funksjon 302. Funksjonsinndelingen følger KOSTRA (kommunal- og statlig rapportering) som er grunnlaget for kommunenes rapportering til SSB (statistisk sentralbyrå) sammen med konto.

Vi har i våre tabeller nedenfor satt opp regnskapene spesifisert på funksjon. Kommunene rapporterer til staten på funksjoner, og det er derfor nødvendig med en slik inndeling for å tilfredsstille rapportering. For å gi et innblikk i regnskapene

for tjenestene har vi satt opp regnskap for 3 siste år. Hva som hører hjemme under hver funksjon er definert i en egen KOSTRA – veileder (kommunal og statlig rapportering). Vi gjør oppmerksom på at regnskapene ikke utgjør selvkostregnskap for tjenestene i Holtålen kommune.

I **KOSTRA – veilederen for 2017** defineres innholdet i funksjonene 302 og 303:

302 Byggesaksbehandling og eierseksjonering

- Byggesaksbehandling og kontroll knyttet til søknader om tiltak etter plan- og bygningsloven (byggesaksbehandling), herunder
 - Behandling av konsekvensutredning av tiltak,
 - Behandling av søknader som krever dispensasjon fra byggesaksreglene,
 - Behandling av søknader om oppretting eller endring av eiendom (delingstillatelse),
 - Ekspropriasjon,
 - Behandling av søknader om ansvarsrett og klagesaksbehandling
- Saksbehandling etter lov om eierseksjoner,
- Saksbehandling av utslippstillatelse etter forurensningsloven

Funksjonen omfatter føring av opplysninger i matrikkelen som skjer som ledd i kommunens saksbehandling av byggesak eller eierseksjonering

303 Kart og oppmåling

- Etablering og drift av kommunens kartgrunnlag og geodetiske grunnlag.
- Føring av matrikkelen.
- Oppmålingsforretninger etter matrikkelloven.
- Adresseforvaltning og annen saksbehandling etter matrikkelloven, med unntak av føring av opplysninger i matrikkelen som skjer som ledd i kommunens saksbehandling av byggesak eller eierseksjonering.

Utgifter og inntekter knyttet til forvaltning av geografisk informasjon for bestemte tjenester, f.eks. ledningskart for vann og avløp (funksjon 345 og 353), føres under aktuell funksjon. Det samme gjelder oppmålingsarbeid i forbindelse med bestemte tjenester, f.eks. utstikning av kommunal vei (funksjon 332).

Regnskap byggesak

Tabell 1: funksjon 302 byggesaksbehandling

Regnskap 6104 Byggesak	R 2017	B 2017	2016	2015
Lønn og sosiale utgifter	446 346	433 835	490 441	526 936
Varer og tjenester	46 495	32 000	24 263	25 055
Merverdiavgift	9 814	0	4 181	0
Sum utgifter	502 655	465 835	518 886	551 991
Salg av varer og tjenester	-272 517	-330 000	-359 500	-467 040
Refusjon fra NAV	-2 244		0	0
Refusjon merverdiavgift	-9814		-4181	0
Sum inntekter	-284 575	-330 000	-363 681	-467 040
Sum ansvar 6104 /funksjon 302	218 080	135 835	155 204	84 951
Inntekter ansvar 6100/funksjon 302 utslippssaker	0	-80 000	-11 400	-64 090

Det er ingen andel felleskostnader (indirekte kostnader) fordelt på funksjon 302 i regnskapet.

Regnskap kart og oppmåling

Tabell 2: Funksjon 303 kart og oppmåling

Regnskap F303	R 2017	B2017	R 2016	R 2015
Driftsutgifter	61 825	110 000	90 230	35 361
Kjøp av tjeneste	369 627	400 000	400 787	477 472
Merverdiavgift	104 503	100 000	118 989	123 419
Avsetning til fond	301 592	301 592	0	0
Avskrivninger	78 000	173 716	78 000	78 000
Sum Utgifter	915 547	1 085 308	688 006	714 252
Inntekter	-301 592	-301 592	0	0

Gebyrer	-489 177	-450 000	-578 255	-561 870
Andre inntekter	-1 022	0	-34 290	0
Merverdiavgift kompensasjon	-104 504	-100 000	-118 989	-123 419
Sum inntekter	-896 295	-851 592	-731 539	-685 289
Sum funksjon 303	19 252	233 716	-43 528	28 963

Kommentarer til regnskapet 2017:

Det er ingen andel felleskostnader (indirekte kostnader) fordelt på funksjon 303 i regnskapet.

I 2017 er det i tillegg til ansvar 6105 kart og oppmåling ført utgifter kr 9 581 inkl mva på ansvar 1320 IT.

Kommunen kjøper i helhet tjenestene innenfor kart- og oppmåling fra Norconsult AS, kostnadene inngår i kommunens direkte kostnader.

Refusjon kr 301 592 fra Statens kartverk er avsatt disposisjonsfond. Kr 283 045 av beløpet fra Statens kartverk (kommunens partskonto) er knyttet til sluttoppgjør for prosjektet LACHST41i regi av kartverket.

I salgsinntekter er det også inntekter fra Statens vegvesen kr 68 882 som gjelder skilting av veier.

Utover årsregnskapene er det ikke gitt noen tilleggsinformasjon om tjenestene.

5 REVISORS VURDERING OG KONKLUSJON

Revisjonskriterier er utledet ut ifra grunnlaget som er presentert i kapittel 5.2:

- *Gebyrene ikke skal være høyere enn hva det koster å yte tjenesten*
- *I selvkostkalkylene skal det inngå direkte og indirekte kostnader som er knyttet til selvkosttjenesten.*
- *Kommunens årsregnskap skal avlegges i samsvar med god kommunal regnskapsskikk og gjeldende krav til KOSTRA rapportering.*

Revisors vurdering

Det har ikke vært gjennomført selvkostberegninger for gebyr for byggesaksbehandling og oppmålingstjenester. Vår vurdering er at dette er et nødvendig arbeid for å sikre at innbyggerne ikke betaler mer enn selvkost for

tjenestene. Vi vurderer at det er viktig å kjenne til at selv om man ikke har vedtak om selvkost på tjenesteområdene byggesak og oppmåling, er det likevel nødvendig å kunne bekrefte at man ikke tar mer enn hva tjenesten koster.

Rådmannen legger fram forslag til at kommunen innfører beregning av selvkost for oppmålingstjenester fra og med budsjett 2019. Videre opplyses det i uttalelsen at man har planer om å utarbeide selvkostkalkyle for området byggesak for 2020 iht ny kommunelov. Dette vil etter vår vurdering bidra til å sikre at innbyggerne ikke betaler mer enn hva selvkost er for tjenesten.

Vi har sett på regnskapene for 2015 – 2017 for tjenestene byggesak og kart- og oppmålingstjenester. I regnskapene inngår direkte kostnader og inntekter som funksjonene 302 og 303 omfatter, mens det ikke er tatt med indirekte kostnader. Regnskapene har ikke gått med overskudd, også tatt i betraktning at indirekte kostnader og eventuelle kalkulatoriske kostnader ikke er med i regnskapet. Etter vår vurdering gir dette uttrykk for at gebyrene ikke har vært for høye, men regnskapene forteller ikke hvor mye kommunen subsidierer tjenestene.

Etter god regnskapssjekk er det anbefalt at kommunen gir opplysninger i note til årsregnskapet om selvkostberegninger som viser dekningsgrad for tjenester som kommunen ikke kan ta gebyrer over selvkost. Selv om kommunen ikke har vedtatt full selvkostdekning for byggesaksbehandling og oppmålingstjenester, er det etter vår vurdering nyttig å informere om kommunens subsidiering av tjenestene.

Revisors konklusjon

Vår konklusjon er at kommunen ikke fullt ut har etterlevd bestemmelsene for fastsetting av gebyrer for oppmålingstjenester og byggesaksbehandling, men at regnskapene gir uttrykk for at gebyrene ikke har vært for høye.

Videre har vi mottatt opplysninger om at det vil bli fram forslag til at oppmålingstjenester blir fullt ut et selvkostområde fra 2019, og at det for byggesak vil bli utarbeidet selvkostkalkyle fra og med 2020 i henhold til bestemmelser i ny kommunelov.

6 Uttalelse fra rådmannen

I henhold til standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 ble foreløpig rapport i forvaltningsrevisjon sendt til rådmannen for uttalelse. Uttalelsen er i helhet vedlagt rapporten. I dette kapittelet presenterer vi utdrag fra uttalelsen. Følgende er omtalt i uttalelsen:

«Administrasjonen har over lengre tid sett behov for å beregne selvkost på oppmålingsområdet. Dette fordi tjenesten kjøpes i markedet, og en selvkostberegning vil gi større bevissthet om ressursbruken. Administrasjonen vil

derfor foreslå for kommunestyret at man beregner selvkost for oppmålingsområdet fra og med 2019. Forslag til vedtak om full selvkost på oppmåling vil bli fremmet i forbindelse med gebyrforskriften senere i høst.

Området byggesak er et mer sammensatt område i Holtålen, hvor saksbehandler byggesak også er leder på kommunens byggeprosjekter. En andel av byggeleders årslønn overføres investeringsprosjekter hvert år. Det er påkrevd at administrasjonen først analyserer dette «variable» kostnadsbildet før man innfører full selvkost på dette området.»

Videre skriver rådmannen «at når det gjelder etterkalkyler for selvkostområdene er dette vedlagt årsmeldingene, senest i kapittel 25 for 2017». Avslutningsvis opplyses det at etterkalkyle for området oppmåling vil være del av notene i årsmeldinger fra og med 2019, og at selvkostkalkyle for området byggesak vil bli utarbeidet for 2020 iht ny kommunelov. Opplysningene om byggesak er tatt inn i rapporten side 7.

Rådmannen skriver at han er uenige i revisors konklusjon i den foreløpige rapporten når det gjelder etterlevelse av bestemmelsene for fastsetting av gebyr for oppmåling og byggesak. Vi har endret formuleringene i revisors vurdering og konklusjon slik at vurdering og konklusjon stemmer bedre overens med de fakta vi har presentert.

Vi presiserer at denne forvaltningsrevisjonen omhandler tjenestene oppmåling og byggesak som tidligere ikke har vært omtalt i note til kommunens regnskaper. Selv om kommunen ikke har eget vedtak om full selvkost på områdene oppmåling og byggesak vil det være nødvendig å gjennomføre selvkostberegninger.

Uttalelsen er vedlagt rapporten og kan leses i helhet.

7 Sammendrag og revisors anbefaling

Innledning

Formålet med denne forvaltningsrevisjonen var å undersøke om kommunen etterlever bestemmelsene for beregning av gebyrer for tjenestene oppmålingsforretninger og byggesak. Prosjektet omfatter ikke vurderinger av sakenes innhold. Vi har vurdert funnene mot kriterier hentet fra aktuelle bestemmelser etter plan- og bygningsloven, matrikkelforskriften, KOSTRA – veileder, forskrift om årsregnskap og årsberetning og god kommunal regnskapsskikk.

Vi utarbeidet følgende problemstilling som vi søkte svar på: *Etterlever Holtålen gebyrer for tjenestene oppmålingsforretninger og byggesak?*

Revisors konklusjon

Vår konklusjon er at kommunen ikke fullt ut har etterlevd bestemmelsene for fastsetting av gebyrer for oppmålingstjenester og byggesaksbehandling, men at regnskapene gir uttrykk for at gebyrene ikke har vært for høye.

Videre har vi mottatt opplysninger om at det vil bli lagt fram forslag til at oppmålingstjenester blir fullt ut et selvkostområde fra 2019, og at det for byggesak vil bli utarbeidet selvkostkalkyle fra og med 2020 i henhold til bestemmelser i ny kommunelov.

Revisors anbefaling

Vi viser til våre konklusjoner og rådmannens opplysninger om at forslag til igangsettelse med full selvkost for oppmåling for 2019 vil legges fram for kommunestyret i løpet av 2018, og at innføring av selvkostkalkyle for byggesaker vil skje i 2020 iht ny kommunelov. Administrasjonen har etter vårt syn gitt en god beskrivelse av planlegging og framdrift for innføring av selvkostberegninger for tjenestene oppmåling og byggesak.

På generelt grunnlag vil vi likevel anbefale at:

- Kommunen bør gjennomføre før- og etterkalkyler
- Informasjonen i årsregnskapet om tjenestene bør forbedres

8 Vedlegg

8.1 Kilder og tabeller

Matrikkelloven

Matrikkelforskriften

Plan- og bygningsloven

Byggeforskriften

Rundskriv H-3/14: Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester fra KMD

Ny kommunelov – ikke i kraft

Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder til regnskapsrapporteringen i KOSTRA

KRS nr 6 Noter og årsberetning pkt 3.1.3.10

Tabell 1: funksjon 302 byggesaksbehandling

Tabell 2: Funksjon 303 kart og oppmåling

8.2 Rådmannens uttalelse

Revisjon Fjell IKS
Rytrøa 14

2550 OS I ØSTERDALEN

Ofi §5

Svar på forvaltningsrevisjon 2018 - oppmåling og byggesak

Administrasjonen finner grunn til å presisere enkelte deler i forvaltningsrevisjonen. Det er også nyttig å kort forklare hvorfor praksisen i Holtålen har vært og er som i dag:

Administrasjonen har over lengre tid sett behov for å beregne selvkost på oppmålingsområdet. Dette fordi tjenesten kjøpes i markedet, og en selvkostberegning vil gi større bevissthet om ressursbruken. Administrasjonen vil derfor foreslå for kommunestyret at man beregner selvkost for oppmålingsområdet fra og med 2019. Forslag til vedtak om full selvkost på oppmåling vil bli fremmet ifbm. gebyrforskriften senere i høst.

Området byggesak er et mer sammensatt område i Holtålen, hvor saksbehandler byggesak også er leder på kommunens byggeprosjekter. En andel av byggeleders årslønn overføres investeringsprosjekter hvert år. Det er påkrevd at administrasjonen først analyserer dette «variable» kostnadsbildet før man innfører full selvkost på dette området. Det vil derfor ikke bli utarbeidet selvkostkalkyle eller fremmet forslag om full selvkost på området byggesak for 2019.

Det følger av lovgivningen på «selvkostområdene» at *gebyr i sum ikke skal være høyere enn nødvendige kostnader som kommunen har med slikt arbeid*. På området oppmåling har summen av mer- og mindreforbruk de tre siste regnskapsårene vært omtrent i balanse. Og det uten at det er beregnet indirekte kostnader eller kapitalkostnader for hverken anleggsmidler eller indirekte kostnader. Det betyr at gebyr for oppmåling i Holtålen kommune ikke har vært høyere enn kostnadene. På området byggesak er gebyrene langt lavere enn kostnadene, også før tillegg av indirekte kostnader eller kapitalkostnader.

Når det gjelder oppgjør av partskonto hos Kartverket i 2017 så er revisjonen tidligere informert om at det viser seg at 283.045,- av dette er sluttoppgjør for prosjektet LACHST41 hos Kartverket. Verdien av det motsvarende anleggsmidlet hos Holtålen kommune vil bli nedskrevet tilsvarende i regnskapet for 2018.

Når det gjelder revisors vurdering så er administrasjonens mening at selvkostkalkyler på de omtalte områdene ikke har vært «nødvendig for å sikre at innbyggerne ikke betaler mer enn selvkost for tjenestene». De avlagte og reviderte regnskapene viser at den kontrollen har administrasjonen allerede, selv uten selvkostkalkyle. Når administrasjonen for 2019 foreslår full selvkost på området oppmåling er det primært for å ytterligere styrke kontrollen med ressursbruken på området og skape grunnlag for jevn gebyrutvikling over tid.

Administrasjonen tillater seg å være uenig i revisors konklusjon når det gjelder etterlevelse av bestemmelsene for fastsetting av gebyr for oppmåling og byggesak. De avlagte og reviderte regnskapene fra 2015 til 2017 viser at administrasjonen har hatt kontroll over både gebyr og kostnader, og balansen mellom dem. I sum har ikke gebyrene vært høyere enn nødvendige kostnader som kommunen har med slikt arbeid, hverken på oppmåling eller byggesak. Når det gjelder kravet til noter i årsregnskapet er etterkalkyler for selvkostområdene vedlagt årsmeldingene, senest i kapittel 25 for 2017. Etterkalkyle for området oppmåling vil være del av notene i årsmeldinger fra og med 2019. Selvkostkalkyle for området byggesak vil bli utarbeidet for 2020 iht. ny Kommunelov.

Med hilsen
HOLTÅLEN KOMMUNE

Marius Jermstad
Rådmann